

## Phát triển và nâng cao chất lượng của hệ thống thông tin khoa học và công nghệ quốc gia theo hướng chuyển đổi số

*Nhằm đẩy mạnh công tác quản lý nhà nước về thông tin, thống kê KH&CN đáp ứng yêu cầu quản lý nhà nước, phục vụ nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, ngày 25/11, tại Hà Nội, Cục Thông tin KH&CN quốc gia (Cục Thông tin) đã tổ chức Hội nghị toàn quốc về thông tin KH&CN trong bối cảnh Bộ Khoa học và Công nghệ và các bộ, ngành, địa phương đang tập trung cụ thể hóa, triển khai thực hiện Chiến lược phát triển KH, CN và ĐMST đến năm 2030. Trong đó, định hướng nhiệm vụ trọng tâm cho ngành thông tin, thống kê KH&CN là: “Phát triển và nâng cao chất lượng của hệ thống thông tin KH&CN quốc gia theo hướng chuyển đổi số”.*



*Ông Trần Đắc Hiến - Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia phát biểu khai mạc Hội nghị*

Tham dự Hội nghị có Thứ trưởng Bộ KH&CN Lê Xuân Định; lãnh đạo các cơ quan thông tin bộ, ngành; lãnh đạo các Sở KH&CN; các tổ chức đầu mối thực hiện chức năng thông tin KH&CN các địa phương; đại diện các đơn vị sự nghiệp công lập thực hiện chức năng cung cấp dịch vụ thông tin KH&CN thuộc tổng cục, cục, các tổ chức nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ công lập, các cơ sở giáo dục đại học công lập...

Phát biểu Khai mạc Hội nghị, ông Trần Đắc Hiến, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia cho biết, thông tin KH&CN đã thực sự trở thành nguồn lực quan trọng không thể thiếu được trong xã hội thông tin trong bối cảnh Cách mạng khoa học công nghệ lần thứ 4 đang diễn ra với quy mô rộng lớn, phát triển mạnh mẽ, sâu rộng trên toàn thế giới và KH&CN ngày càng trở thành lực lượng sản xuất trực tiếp của xã hội, biểu hiện trên nhiều khía cạnh khác nhau với quy mô lớn, nhiều ngành khoa học và ngành công nghiệp mới xuất hiện, phát triển nhanh chóng, tác động lớn đến toàn bộ nền công nghiệp và đời sống xã hội.

Sau 8 năm, Hội nghị toàn quốc về thông tin khoa học, thống kê KH&CN mới lại được tổ chức. Trong 8 năm qua, công tác thông tin, thống kê KH&CN và ĐMST đã đạt được nhiều kết quả tích cực, quan trọng, phục vụ có hiệu quả cho hoạt động quản lý nhà nước cũng như nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ; hành lang pháp lý cho hoạt động thông tin, thống kê KH&CN và ĐMST đã được tạo lập đầy đủ và hoàn thiện, dần đáp ứng các yêu cầu đặt ra.

Tuy nhiên, mạng lưới tổ chức và nhân lực làm công tác thông tin, thống kê KH&CN, nhất là ở các địa phương có nhiều thay đổi theo chiều hướng không thuận lợi cho phát triển tiềm lực ngành thông tin KH&CN do hợp nhất, sáp nhập các đơn vị hành chính, tinh giản biên chế, kinh phí đầu tư rất ít... Chính vì vậy, Hội nghị lần này

tập trung thảo luận những định hướng, đề xuất các giải pháp sáng kiến nhằm tháo gỡ khó khăn vướng mắc trong việc phát triển mạng lưới thông tin KH&CN, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý cũng như hoạt động cung ứng dịch vụ thông tin KH&CN, phục vụ thiết thực công tác hoạch định chiến lược, chính sách, công tác quản lý, hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, nhu cầu của người dân và doanh nghiệp. Trong đó, cần đặc biệt chú trọng chuyển đổi số hoạt động thông tin và thống kê KH&CN để phát triển dữ liệu số, thực hiện tích hợp kết nối và chia sẻ dữ liệu số để tiến tới hình thành CSDL KH&CN dùng chung cho cả ngành KH&CN, khắc phục, chấm dứt tình trạng cát cứ về thông tin KH&CN như hiện nay. Đồng thời, huy động các nguồn lực xã hội đầu tư, hỗ trợ cho hoạt động thông tin KH&CN.



*Ông Đào Mạnh Thắng - Phó Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia – trình bày báo cáo tại Hội nghị*

Tại Hội nghị, đã có 7 đại biểu tham dự trình bày báo cáo tham luận về các vấn đề liên quan đến việc tổ chức thực hiện công tác thông tin và thống kê trong thời gian vừa qua, bao gồm: (i) Tổng quan hiện trạng và định hướng hoạt động thông tin, thống kê KH&CN; (ii) Chuyển đổi số trong hoạt động thông tin tại Viện Hàn lâm KH&CN Việt Nam; (iii) Hoạt động thông tin KH&CN của Sở KH&CN thành phố Hà Nội; (iv) Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động thông tin, thống kê KH, CN và ĐMST tại thành phố Hồ Chí Minh; (v) Triển khai hoạt động thông tin thống kê KH&CN tại thành phố Hải Phòng; (vi) Thực trạng và giải pháp phát triển hoạt động thông tin, thống kê KH, CN và ĐMST tỉnh Nam Định; (vii) Ứng dụng thông tin trong hoạt động cung cấp thông tin KH&CN tại Đắk Lắk.



Hầu hết các ý kiến cho rằng, công tác quản lý nhà nước về thông tin, thống kê KH&CN đã được đẩy mạnh, hoạt động thông tin, thống kê KH&CN đã có những đóng góp quan trọng trong quá trình quản lý, chỉ đạo, điều hành, hoạch định chính sách, hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, tăng cường tiềm lực KH&CN, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong các hoạt động phát triển khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đã bước đầu mang lại được những hiệu quả tích cực, tạo nhiều thuận lợi hơn cho các hoạt động sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp, người dân. Tuy nhiên, việc sát nhập các tổ chức thực hiện chức năng thông tin, thống kê KH&CN tại địa phương có những ảnh hưởng không ít đến việc phối hợp triển khai nhiệm vụ dẫn đến thiếu hụt nhân lực làm công tác thông tin, thống kê KH&CN. Nguồn ngân sách nhà nước cấp cho công tác này hiện nay là khá khiêm tốn. Cơ sở vật chất còn thiếu thốn, chưa được đầu tư đáp ứng kịp thời nhu cầu phát triển của hoạt động thông tin, thống kê KH&CN.

Để phát huy tối đa nguồn nhân lực, nền tảng về dữ liệu cũng như hạ tầng công nghệ phục vụ cho hoạt động thông tin thống kê KH&CN, ĐMST, khởi nghiệp cần tiếp tục hoàn thiện hành lang pháp lý về thông tin, thống kê KH&CN; kiện toàn tổ chức và tăng cường hoạt động của các tổ chức hoạt động thông tin, thống kê KH&CN đầu mối ở các bộ, ngành, địa phương; tiếp tục tăng cường khai thác, phát huy được tối đa tính năng, lợi ích của các phương tiện công nghệ thông tin và cơ sở hạ tầng, thiết bị công nghệ thông tin hiện có để nâng cao hiệu quả phục vụ tốt hơn cho hoạt động này; đẩy mạnh chuyển đổi số hoạt động thông tin, thống kê KH&CN. Cụ thể, các cơ quan thông tin cần tăng cường ứng dụng công nghệ, tham gia tích cực vào việc xây dựng và phát triển CSDL quốc gia về KH&CN, đảm bảo đáp ứng đầy đủ nhu cầu thông tin cho nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo; nâng cao chất lượng và hiệu quả cung ứng dịch vụ thông tin, thống kê KH&CN, tạo ra các sản phẩm thông tin có chất lượng cao để phục vụ cho công tác hoạch định chính sách, cho doanh nghiệp, đặc biệt là những doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; tăng cường hoạt động thông tin giao dịch công nghệ, kết nối cung cầu, phổ biến và tư vấn thông tin công nghệ nhằm đẩy mạnh giao dịch thương mại về công nghệ, thiết bị và sản phẩm KH&CN mới phục vụ phát triển kinh tế và xã hội... Đồng thời, cần có sự liên kết chặt chẽ và đồng bộ hơn nữa giữa các mạng lưới, biến khát vọng thành hành động thiết thực và hiệu quả, biến tiềm lực thành nguồn lực để phát triển; thúc đẩy sự sáng tạo trong tư duy, bứt phá trong hành động tiến đến nâng tầm vị thế các sản phẩm dịch vụ thông tin.



*Ông Lê Xuân Định - Thứ trưởng Bộ KH&CN - phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị*

Phát biểu tại Hội nghị, Thứ trưởng Bộ KH&CN Lê Xuân Định đã ghi nhận những kết quả đạt được vừa qua trong công tác thông tin, thống kê KH&CN, đồng thời cũng chia sẻ những khó khăn trong việc thực hiện công tác này của các đơn vị, tổ chức từ trung ương đến địa phương. Thứ trưởng Lê Xuân Định nêu ra 5 định hướng hoạt động thông tin, thống kê KH&CN, bao gồm: (i) tiếp tục hoàn thiện thể chế, hành lang pháp lý đáp ứng yêu cầu cấp thiết của thực tiễn hoạt động quản lý nhà nước về hoạt động thông tin, thống kê KH&CN, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động thông tin, thống kê KH&CN. Nâng cao năng lực, nhận thức về hoạt động thông tin, thống kê KH&CN. Tăng cường tổng kết thực tiễn hoạt động thông tin, thống kê KH&CN từ đó hướng đến xây dựng các nền tảng thông tin, nền tảng số giúp kết nối, hợp tác trong điều kiện sinh thái khác nhau của từng địa phương. Cục Thông tin KH&CN quốc gia là đơn vị đứng đầu hệ thống sẽ giúp cho các đơn vị tổ chức đẩy mạnh chuyển đổi số hoạt động thông tin, thống kê KH&CN; (ii) đưa ra giải pháp quản lý thời gian thực đối với việc thực hiện các nhiệm vụ KH&CN để tránh việc trùng hợp nhiệm vụ; (iii) công tác thống kê hoạt động KH&CN phải được trải dài từ địa phương đến trung ương; (iv) hoàn thiện chức năng đầu mối thông tin KH&CN, cung cấp các dịch vụ thông tin cho doanh nghiệp hoạt động đổi mới sáng tạo, cũng như phục vụ nâng cao dân trí; (v) Cục Thông tin phối hợp chặt chẽ với các đơn vị liên quan và bộ ngành, địa phương tổ chức triển khai hiệu quả công tác thống kê KH&CN đáp ứng yêu cầu quản lý chỉ đạo điều hành phục vụ chiến lược, chính sách phát triển KH&CN, đẩy mạnh ứng dụng CNTT, công tác thống kê KH&CN.

Tiếp thu ý kiến tại Hội nghị, Cục trưởng Trần Đắc Hiến khẳng định sẽ nghiên cứu, cụ thể hóa các chỉ đạo của Thứ trưởng Lê Xuân Định cũng như các đề xuất của các đại biểu nhằm đạt yêu cầu chất lượng, hiệu quả của hoạt động thông tin, thống kê KH&CN, khắc phục hạn chế còn tồn tại, góp phần thực hiện thành công Chiến lược phát triển KH, CN và ĐMST đến năm 2030.

*Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST)*